

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2016.6.14.
COM(2016) 375 final

A BIZOTTSÁG JELENTÉSE A TANÁCSNAK

**Eredményjelentés az Unió keleti szomszédaival folytatott vámügyi együttműködésről
szóló tanácsi következtetések nyomán**

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	3
2. A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI AZ UNIÓ KELETI SZOMSZÉDAIVAL FOLYTATOTT VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS EREDMÉNYEIRŐL.....	3
3. AZ EREDMÉNYEK ÁTTEKINTÉSE.....	5
3.1. VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS GRÚZIÁVAL, A MOLDOVAI KÖZTÁRSASÁGGAL ÉS UKRAJNÁVAL	5
3.2. VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS BELARUSSZAL	7
3.3. VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS OROSZORSZÁGGAL.....	8
3.4. HÁROMOLDALÚ EU-OROSZORSZÁG-UKRAJNA KÖZÖTTI MEGBESZÉLÉSEK.....	8
3.5. EURÁZSIAI GAZDASÁGI UNIÓ	9
3.6. VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÖRMÉNYORSZÁGGAL ÉS AZERBAJDZSÁNNAL	9
3.7. A KELETI PARTNERSÉG TEVÉKENYSÉGEI	9
4. KÖVETKEZTETÉSEK.....	10

1. BEVEZETÉS

E dokumentum célja a Gazdasági és Pénzügyi Tanács 2014. január 28-i ülésén elfogadott, „A Tanács következtetései az Unió keleti szomszédaival folytatott vámügyi együttműködés eredményeiről” című dokumentumban (a továbbiakban: a Tanács következtetései) az Európai Unió Tanácsa által megjelölt prioritási területeken elért haladás értékelése.

A dokumentum a keleti szomszédos országokkal folytatott vámügyi együttműködésről szóló tanácsi következtetéseken alapuló (Brüsszel, 2013.11.21., SWD (2013) 487 final) korábbi bizottsági eredményjelentést követően aktualizálja a keleti partnerekkel és Oroszországgal folytatott vámügyi kapcsolatokat.

2. A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI AZ UNIÓ KELETI SZOMSZÉDAIVAL FOLYTATOTT VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS EREDMÉNYEIRŐL

A 2011. április 14-15-én Budapesten és 2011. október 20-21-én Krakkóban megtartott, az EU keleti határán folytatott vámügyi együttműködésről szóló magas szintű szemináriumokon három prioritási területről, nevezetesen a „biztonságos és akadálymentes kereskedelmi útvonalak létesítéséről”, „a kockázatkezelés és a csalás elleni küzdelem elősegítéséről”, valamint „befektetésről a vámügy modernizálásába a régióban” született megállapodás, amelyeket a (Brüsszelben, 2011. december 5-én tartott tanácsi ülésen elfogadott) keleti szomszédos országokkal folytatott vámügyi együttműködésről szóló tanácsi következtetések meg is jelölt.

Ebben az összefüggésben a Tanács 2014. január 28-i következtetéseiben felkérte a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a keleti szomszédos országokkal működjenek együtt a következő célok érdekében:

1. Biztonságos és akadálymentes kereskedelmi útvonalak létesítése, különösen a következők segítségével:
 - a feltételek meghatározása, ideértve az adatvédelmi követelményeket is, valamint kísérleti projekt(ek) indítása előzetes váminformációk olyan jellegű cseréje érdekében, amely a tagállamok és a keleti szomszédos országok között célzottabb ellenőrzésekhez és a kereskedelem megkönnyítéséhez vezet;
 - támogatás nyújtása az engedélyezett gazdálkodókra vonatkozó rendszereknek a keleti szomszédos országokban történő kifejlesztésében és az EU-val az esetleges kölcsönös elismeréshez szükséges jogi előfeltételek előkészítésében;
 - az Egységes Árutovábbítási Eljárásról szóló Egyezményhez és az áruforgalom alakításának egyszerűsítéséről szóló egyezményhez való csatlakozás fő lépéseinek követése során a keleti szomszédos országoknak ösztönzése és számukra támogatás nyújtása, ideértve egy projektcsoport létrehozását, hiányelemzés végzését, ütemterv készítését, vámtisztviselők számára képzés, az üzleti vállalkozások számára pedig tájékoztatás nyújtását, valamint a pénzügyi támogatásra szolgáló eszközök lehetőségének feltárását is;

- törekvés az 1975. évi TIR-egyezmény megfelelő és átlátható működésének biztosítására, valamint az EU keleti határán az árutovábbítási műveletek számára kedvező feltételek megteremtésére.
2. A kockázatkezelés és a csalás elleni küzdelem elősegítése, különösen a következők segítségével:
 - a műveleti együttműködés megerősítése, a keleti szomszédos országokat bevonó további közös vámügyi műveletek szervezése, többek között a (2013. évi) ROMOLUK közös vámügyi művelet bevált gyakorlata és ajánlásai alapján;
 - azon szabályok meghatározása, amelyekkel nyomon követhető, hogy a törvényes kereslettel arányos legyen az előállított dohánytermékek mennyisége.
 3. A vámügyi modernizálásának előmozdítása, különösen a következők segítségével:
 - különbségek azonosítása a vámügyi jogszabályok és eljárások terén, különösen a legfontosabb területeken, mint például a vám-árunyilatkozatok, az árutovábbítás, a vámérték-megállapítás, az áruk származása, az áruk besorolása, kockázatkezelés és a vámhatóságok által kiadott engedélyek; a jogszabályok és eljárások közelítésére irányuló programok kidolgozása és végrehajtása érdekében, az EU módosított vámigazgatási útmutatóit és bevált gyakorlatok példáit használva eszközként;
 - a jelenlegi és jövőbeli uniós finanszírozási eszközök által kínált lehetőségek teljes mértékű kiaknázása felszerelések, együttműködési (twinning) projektek, vámtisztviselők képzésének, a tapasztalatok és bevált gyakorlatok cseréjének finanszírozása érdekében.
 4. Az orosz vámhatósággal folyamatban lévő tárgyalások folytatása az információcserével kapcsolatos kísérleti projekt és a gyors információs rendszer értékeléséről, amely az EU és Oroszország közötti kereskedelmi forgalmat esetleg megzavaró helyzetekről előzetes értesítések küldésére és gyakorlati megoldások javaslatára szolgál.
 5. Informális technikai párbeszéd folytatása vámügyekben a Belarusz, Kazahsztán és Oroszország között létrejött vámunió eredményeképpen létrehozott szupranacionális intézményekkel az információcsere, gyakorlati problémák megoldása vagy a vámügyi jogszabályok konvergenciájának lehetővé tétele érdekében.
 6. Örményországgal, Azerbajdzsánnal, Belarusszal és Grúziával való vámügyi együttműködésről szóló stratégiai keretek előkészítésének és elfogadásának, valamint munkacsoportok felállításának fontolóra vétele, az Oroszországgal, a Moldovai Köztársasággal és Ukrajnával a velük kialakított stratégiai keretben folyó együttműködés folytatása.
 7. A fenti területeken elért eredmények, valamint az EU és a keleti szomszédos országok között az EU keleti határán folytatott vámügyi együttműködésről szóló magas szintű szemináriumokon és/vagy más külön erre a célra létrehozott

vámügyi fórumokon folytatott párbeszéd szoros figyelemmel kísérésének folytatása a megvalósított intézkedések helytállóságának garantálása és a nyújtott segítség koordinálása és korrigálása érdekében.

Végül a Tanács felkérte a Bizottságot, hogy a tagállamokkal közösen értékelje a keleti szomszédos országokkal folytatott vámügyi együttműködés prioritási területein elért haladást, figyelembe véve többek között a tagállamok kezdeményezéseit és bevált gyakorlatait. A Bizottság arra is felkérést kapott, hogy a Tanácsnak jelentést tegyen ezen eredményekről, hogy a Tanács 2015 végéig ezen intézkedések nyomon követésére javaslatot tudjon tenni.

3. AZ EREDMÉNYEK ÁTTEKINTÉSE

Grúziával¹, a Moldovai Köztársasággal² és Ukrajnával³ a kapcsolatokat új szintre helyezte 2014-ben a társulási megállapodások/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségek aláírása. E megállapodások célja reformok és kötelezettségvállalások végrehajtásán keresztül ezen országok fokozatos politikai társulása és gazdasági integrációja az EU-val. A régióban zajló politikai fejlemények, azaz a konfliktus Ukrajnában, illetve az EU és Oroszország közötti feszültségek, valamint az Eurázsiai Gazdasági Unió (EaEU) létrejötte és bővülése befolyásolták az EU szerepvállalásának mértékét a régió országaiban.

3.1. VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS GRÚZIÁVAL, A MOLDOVAI KÖZTÁRSASÁGGAL ÉS UKRAJNÁVAL

Grúziával és a Moldovai Köztársasággal az együttműködés határozottan halad előre a társulási megállapodások/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségek 2014. szeptember 1-jétől történő ideiglenes alkalmazása óta, míg **Ukrajna** esetében a megállapodás e részének alkalmazása 2015 végéig halasztásra került.

A Moldovai Köztársasággal, Ukrajnával és Grúziával folytatott vámügyi együttműködés a stratégiai kereteken alapszik, amelyek a Moldovai Köztársasággal 2011 októberében, Ukrajnával 2012 májusában kerültek jóváhagyásra, Grúziával pedig 2015 márciusában került aláírásra. A kölcsönösen egyeztetett tevékenységek gyakorlati végrehajtása és a támogatás a Vám 2020 program keretein belül került megszervezésre. Rendszeres vámügyi párbeszéd folyik a stratégiai előrettekintés biztosítása érdekében.

Az új megállapodások **vámügyi albizottságokat** hoztak létre, amelyekre döntéshozatali hatáskört bízta annak érdekében, hogy a jogszabályoknak és eljárásoknak a mélyreható

¹ Társulási megállapodás egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamai, másrészről Grúzia között (HL L 261., 2014.8.30.).

² Társulási megállapodás egyrészről az Európai Unió, az Európai Atomenergia-közösség és tagállamai, másrészről a Moldovai Köztársaság között (HL L 260., 2014.8.30.).

³ Megállapodás egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről Ukrajna közötti társulás létrehozásáról, (HL L 161., 2014.5.29.)

és átfogó szabadkereskedelmi térségekkel kapcsolatos kötelezettségvállalások szerint történő konvergenciáját nyomon kövessék. Ezek célja a szerződő felek nagyfokú együttműködésének és a szabályozásaik nagyfokú közelítésének elérése. A Grúziával és a Moldovai Köztársasággal lezajlott első (2015 márciusi/májusi) bizottsági ülések eredményeiből ítélve, mindkét ország jó úton jár a vámügyi kötelezettségvállalásoknak az új megállapodásban egyeztetett menetrendje szerinti teljesítésében.

Ukrajnában a vámügyi **együttműködést** befolyásolták az országban történt politikai fejlemények és az ukrán vámigazgatásban történt szervezeti fejlemények. Ez alatt az időszak alatt a Bizottság és a tagállamok által támogatott olyan projektek is voltak folyamatban, amelyek kapcsán bizonyos haladásról lehet beszámolni.

A vámjogszabályoknak az uniós vámjogi vívmányokkal való összehangolása mellett az EU a következőkre összpontosít:

- kockázatkezelési rendszerek fejlesztése, ideértve egy, az engedélyezett gazdálkodóknak szóló programot is, valamint a váminformációk cseréjének ösztönzése;
- az Egységes Árutovábbítási Egyezményhez való csatlakozás elősegítése, ezáltal megszakítás nélküli árutovábbítást kínálva az EU belsejébe;
- a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményhez való csatlakozást szolgáló munka elősegítése, ezáltal előmozdítva az árukereskedelem céljából történő regionális gazdasági integrációt.

Az új társulási szerződésekben Grúzia, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna által vállalt kötelezettségek egyike az uniós jogszabályokkal összhangban lévő **engedélyezett gazdálkodó** fogalmának kidolgozása. A figyelem jelenlegi középpontjában az engedélyezett gazdálkodókra vonatkozó jogszabályok összehasonlító elemzése áll, amit a Bizottság és a tagállamok szakértői végeznek. A tapasztalatokat és a bevált gyakorlatokat úgy osztják meg, hogy lehetővé teszik az engedélyezett gazdálkodói hálózatokkal foglalkozó üléseken való részvételt, és az EU tagállamaiba tanulmányi utakat szerveznek.

Ezenkívül 2015. július 1-jén a moldovai-román határ egyik határátkelőhelyen uniós engedélyezett gazdálkodók elismerése céljából kísérleti projekt indult először 6 hónapra; a kísérleti projekt célja a leuseni határátkelőhelyen további előnyöket nyújtani az uniós engedélyezett gazdálkodóknak (eljárási idő csökkenése, kockázatok célzottabb kezelése, kevesebb fizikai és okirati ellenőrzés).

Az EU és keleti szomszédai közötti kereskedelem könnyítése és a kockázatkezelés javítása érdekében az a döntés született, hogy Moldovában és Ukrajnában a projekt 2016. évi végrehajtása céljából kísérleti projekt indul árutovábbítási adatok küldésére ezekbe az országokba.

A keleti szomszédok jövőbeli csatlakozása az **egységes árutovábbítási eljáráshoz** fontos előrelépést jelentene az árutovábbítási rendszerek regionális integrációjában; egyszerűsítést hozna, a határellenőrzéseket felgyorsítaná és a kockázatkezelést megerősítené. 2015 januárjában Ukrajnában rövid távú árutovábbítási projekt indult azzal a fő célkitűzéssel, hogy az állami adóhivatalnak támogatást és tanácsadást nyújtsanak az egyezményhez való csatlakozás előkészületei során. Ennek nyomán követéseként egy együttműködési (twinning) projekt ajánlott. Az új számítógépesített árutovábbítási

rendszerrel történő összehangolást szolgáló együttműködési projekt adatlapja a Moldovai Köztársaság részére megfogalmazás alatt áll.

Az egységes árutovábbítási eljárásról szóló szemináriumokra került sor 2013 szeptemberében Varsóban, 2015 áprilisában Kijevben és 2015 júniusában Tbiliszi-ben; ezeket a szemináriumokat a tagállamokban tett tanulmányutak egészítették ki. Grúzia, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna informális megfigyelői státusszal rendelkezik az egységes árutovábbítással és az áruforgalom alakulásainak egyszerűsítésével foglalkozó EU-EFTA munkacsoportban, ahol rendszeresen tájékoztatást nyújtanak az eredményeikről.

A pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezmény (PEM-egyezmény) az EU-val és az említett egyezmény többi tagjával folytatott gyártási folyamatok kumulációs övezetként előmozdítja a regionális gazdasági integrációt az árukereskedelemben. A Moldovai Köztársaság 2015. május 28-án ratifikálta a PEM-egyezményt, amelynek 2015. szeptember 1-jén részes fele lett. Grúzia 2015 októberében kérte, hogy csatlakozhasson a PEM-egyezményhez; Ukrajna az egyezményhez való csatlakozásáról folytatott belső megbeszélésekről tájékoztatta a Bizottságot. E három ország részére a származási szabályokról több szeminárium került megszervezésre 2014-ben és 2015-ben (2014. június 5-én Kijevben, 2014. november 3-án Chisinauban, 2015. március 17-én Tbiliszi-ben).

A cigarettaacsempészet és a dohánytermékek tiltott kereskedelmének egyéb formái elleni küzdelem továbbra is az EU fontos prioritása a keleti szomszédaival való kapcsolataiban. A Bizottság a tagállamokkal szoros együttműködésben aktívan végrehajtja a „Határozottabb fellépés a cigarettaacsempészet és a dohánytermékek illegális kereskedelmének egyéb formái ellen” című közleményében szereplő cselekvési tervet.

A – Moldovai Köztársaság és Ukrajna részvételével zajló előző közös vámügyi művelet (ROMOLUK I) során szerzett kedvező tapasztalatok alapján az OLAF 2015-ben további közös vámügyi műveletet (**ROMOLUK II**) szervezett a cigarettaacsempészettel kapcsolatban.

Alapvetően fontos az a segítség, amit az EU nyújt Grúziának, a Moldovai Köztársaságnak és Ukrajnának a társulási megállapodások, illetve a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség végrehajtásának támogatása és a keleti partnerek vámkapacitásainak javítása céljából. A **moldovai-ukrán határellenőrzést segítő európai uniós misszió** (EUBAM) értékes segítséget nyújtott a vámjogszabályok és vámügyi gyakorlatok vonatkozásában, többek között a csalás elleni küzdelem terén.

3.2. VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS BELARUSSZAL

Belarusz 2014 óta tett számos pozitív intézkedésének elismeréseként – amelyek az EU-Belarusz kapcsolatok javulásához vezettek – a Tanács 2016. február 15-én jóváhagyta a Belarusz elleni korlátozó jellegű intézkedések többségének eltörlését, valamint a belarusz kormánnyal szemben kritikát is megfogalmazó közeledés uniós politikájának elmélyítését szolgáló konkrét intézkedéseket tartalmazó jegyzék végrehajtásának felgyorsítását. A COREPER által 2015 januárjában jóváhagyott jegyzék a vámügy területét érintő intézkedéseket is tartalmaz.

Ebben az összefüggésben a Bizottság ajánlotta, hogy a szakértői kapcsolatokat ismét vegyék fel.

Az EU a keleti partnerség program keretei között is finanszírozott projekteket.

3.3. VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS OROSZORSZÁGGAL

Az együttműködést befolyásolja a folyamatban lévő politikai válság, valamint vámügyi és kereskedelmi nézeteltérések. Oroszország a következő, az EU gazdálkodóira negatív hatással bíró zavaró intézkedéseket vezette be:

- 2013 júliusa óta Oroszország a TIR Egyezmény földrajzi alkalmazását az EU-orosz határon néhány határátkelőre korlátozta, és további (nemzeti) biztosítékokat írt elő az Oroszországon keresztül továbbított árukra. Ezek a zavaró intézkedések a mai napig fennállnak;
- az orosz határellenőrző hatóságok 2014-ben több hónapon keresztül fokozott ellenőrzési intézkedéseket is bevezettek, amelyek a litván közúti fuvarozókat célozták és szintén zavarokhoz vezettek;
- 2014 szeptembere óta az EU és a közép-ázsiai és dél-kaukázusi országok között, Oroszországon keresztül történő árutovábbításban is voltak zavarok, amelyeket - válaszlépésként az EU szankcióira Oroszország ukrainai beavatkozásával szemben - az Oroszország által az uniós agrár-élelmiszeripari termékekre kivetett behozatali tilalom okozott.

Az együttműködés átfogó irányát a 2010 novemberében jóváhagyott vámügyi együttműködésről szóló stratégiai keret adta. A végrehajtása azonban továbbra is nagyon korlátozott maradt. A gyors információs rendszert nem követték nyomon, és az információcserét szolgáló kísérleti projekt közös értékelése nem fejeződött be. Mindazonáltal a stratégiai keret végrehajtásának új ütemterve 2015 végén elkészült és 2016 elején megegyeztek róla.

3.4. HÁROMOLDALÚ EU-OROSZORSZÁG-UKRAJNA KÖZÖTTI MEGBESZÉLÉSEK

2013 novemberében kezdődtek informálisan az EU és Oroszország között az EU-Ukrajna mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség megvalósításával kapcsolatos orosz aggályokat kezelni hivatott **megbeszélések**, a társulási megállapodás/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség (2014. június 27-i) aláírása előtt; ezeket a megbeszéléseket 2014 júniusában kiterjesztették Ukrajnára is.

A normandiai négyek vezetőinek 2015. február 12-i Minszki Nyilatkozata az Ukrainai válság szélesebb kérdéskörét illetően a társulási megállapodásról/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségről folytatott háromoldalú megbeszélésekre úgy utal, hogy azok céljaként említi a „mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség megvalósításával kapcsolatosan felvetett orosz aggályokra gyakorlati megoldások valóra váltását”.

Vámügyekben Oroszország nem tudta bizonyítani, hogy a mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térség rendelkezései hogyan növelhetik a csalás kockázatát a kétoldalú orosz-ukrán kereskedelemben, illetve, hogy az esetleges csalással kapcsolatos aggályokat miért nem lehet a meglévő kétoldalú megállapodások és a vámügyi

együttműködésről szóló keretek alapján kezelni (azaz Ukrajna-Oroszország, EU-Oroszország és EU-Ukrajna).

Oroszország 2016. január 1-jével felfüggesztette a Független Államok Közösségének (FÁK) Ukrajnára vonatkozó kereskedelmi kedvezményeit; Oroszország az Ukrajnából származó mezőgazdasági importot is betiltotta, valamint további szankciókat vezetett be az Ukrajnából Kazahsztánba Oroszországon keresztül továbbított áruk korlátozásával. Válaszlépésként Ukrajna is import és árutovábbítási korlátozásokat vezetett be orosz árukra.

3.5. EURÁZSIAI GAZDASÁGI UNIÓ

Az EGU-t létrehozó szerződést 2014. május 29-én Belarusz, Kazahsztán és Oroszország írta alá, majd 2015. január 1-jén lépett életbe. Örményország 2015. január 2-én csatlakozott, Kirgizisztán pedig 2015. augusztus 12-én. Az EGU-t az Oroszország, Belarusz és Kazahsztán között 2010-ben létrejött Vámunió alapján hozták létre.

Az Európai Bizottság és az Eurázsiai Gazdasági Bizottság szolgálatai egymással néhányszor technikai szinten kapcsolatot létesítettek.

3.6. VÁMÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS ÖRMÉNYORSZÁGGAL ÉS AZERBAJDZSÁNNAL

2014 októberében **Örményország** aláírta a csatlakozási szerződését az Eurázsiai Gazdasági Unióval, amely 2015. január 2-án lépett életbe. Örményország azon 2013. évi döntése következtében, hogy a letárgyalt társulási megállapodást/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térséget ne parafálják, Örményország és az EU továbbra is folytatják a politikai és kereskedelmi párbeszédüket olyan területeken, ahol ez összeegyeztethető Örményország új kötelezettségeivel. 2015 decemberében egy olyan új jogilag kötelező erejű és átfogó megállapodásról kezdődtek tárgyalások az EU és Örményország között, amely a partnerségi és együttműködési megállapodáson jelenleg alapuló kétoldalú kapcsolatokat felsőbb szintre helyezné.

Az EU és **Azerbajdzsán** közötti vámügyi együttműködés eléggé korlátozott amióta Azerbajdzsán a társulási megállapodás tárgyalásainak felfüggesztéséről döntött. A keleti partnerség rigai csúcstalálkozóján (2015. május) Azerbajdzsán megerősítette érdekeltségét egy új EU-Azerbajdzsán megállapodás megkötésében. Ezt a kezdeményezést az EU azon átdolgozott európai szomszédságpolitikájával összhangban üdvözölte, amely az európai partnerség országaival új, differenciált uniós megközelítést helyez kilátásba a sajátos igényeikre és prioritásaikra reagálva. A jövőbeli megállapodás hatályáról 2015 decemberében kezdődtek megbeszélések azzal a céllal, hogy a tárgyalások megkezdésére még 2016-ban megszülessen a felhatalmazás. Ez magában foglalná a vámügyi együttműködést is.

3.7. A KELETI PARTNERSÉG TEVÉKENYSÉGEI

A keleti partnerség az EU, valamint Örményország, Azerbajdzsán, Belarusz, Grúzia, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna közös törekvése tovább támogatni ezen országokban a fenntartható reformfolyamatokat.

A gazdasági integráció és az EU ágazati politikáival való konvergencia elnevezésű 2. keleti partnerség platformon belül a kereskedelem megkönnyítésének szempontjairól képzéssorozatot kezdeményeztek vámügyi vezetők részére. Két rendezvény került megrendezésre 2014 szeptemberében Varsóban, illetve 2015 szeptemberében Krakkóban. A keleti partnerség hat tagországából 48 részt vevő részesült képzésben a következő témakörökből: származás ellenőrzése, besorolás, értékmegállapítás, szellemi tulajdon-jogok védelme, vámkezelés utáni ellenőrzés, etika és korrupcióellenes intézkedések. 160 órányi előadás, prezentáció, feladat és esettanulmány hangzott el. A tagállamok további támogatása szükséges ezen a területen.

A keleti partnerség integrált határigazgatással foglalkozó szakértői bizottsága az integrált határigazgatásban bevált gyakorlatok cseréjének elősegítésére, valamint a partner országok vámigazgatási szervei és határőrei közötti együttműködés megerősítésére törekszik. Az integrált határigazgatásra vonatkozó kiemelt kezdeményezés a keleti partnerség tagországainak lehetőséget biztosított a vámügy modernizálására és a kereskedelem megkönnyítésére irányuló projekt javaslatok benyújtására. Az e kezdeményezés keretei között kidolgozott projektek a keleti partnerség tagországainak az integrált határigazgatási stratégiák, feddhetetlenség, kereskedelem megkönnyítése, kockázatkezelés, kábítószer és csempészt cigaretták/dohánytermékek felderítése, szellemi tulajdon-jogok védelme, valamint korrupció elleni küzdelem végrehajtásában segítenek⁴.

A Vámigazgatási útmutató nem régen kiadott és a tagállamok és tagjelölt országok vámszakértőinek támogatásával az Európai Bizottság által készített új kiegészítést fel kell használni a keleti partnerség tagországainak (különösen Grúzia, a Moldovai Köztársaság és Ukrajna) vámigazgatási szerveiben a műveleti és adminisztrációs kapacitás fejlesztésének és megerősítésének elősegítésére. Az útmutató a szándékok szerint referenciaértékként használandó, amihez viszonyítva a keleti partnerség tagországai a különböző üzleti területek hiányosságait mérni tudják, és ezt követően fejlesztéseket tudnak tenni. Az útmutató tartalmát Rigában, 2015 júniusában a keleti partnerség integrált határigazgatási bizottságában ismertették. A jövőben nyomon követési tevékenységeket szervezhetnek, például műhelyek formájában.

4. KÖVETKEZTETÉSEK

A keleti szomszédos országokkal folytatott vámügyi együttműködésről szóló tanácsi következtetésekre (Brüsszel, 2013.11.21., SWD (2013) 487 végleges) vonatkozó korábbi bizottsági eredményjelentés óta jelentős előrehaladás történt.

A vámügyi együttműködés a keleti partnerség tagországaival fokozódott, különösen Ukrajnával, a Moldovai Köztársasággal és Grúziával. A Bizottság vámügyi reformok támogatásával a társulási megállapodások/mélyreható és átfogó szabadkereskedelmi térségek, valamint a vámügyi együttműködésről szóló stratégiai keretek végrehajtására összpontosított. Az engedélyezett gazdálkodói programok végrehajtásában, az egységes árutovábbítási eljáráshoz való csatlakozásban, valamint a pán-euromediterrán preferenciális származási szabályokról szóló regionális egyezményhez való csatlakozásban előrehaladás történt. Az érintett országok részt vettek a Vám 2020

⁴ Ebben a vonatkozásban érdemes megemlíteni azt a Frontex által vezetett, a keleti partnerség integrált határigazgatásának kapacitásépítését szolgáló projektet, amely a keleti partnerség hat tagországának határain keresztül személyek és áruk mozgásának megkönnyítésére irányul.

programban, technikai segítségnyújtás és információcsere tevékenységekben és olyan együttműködési projektekben, amelyek segítségével jobban megértették az EU vámügyi tevékenységeit és így a bevált gyakorlatok végrehajtását. A tagállamok támogatták a kapacitásépítő tevékenységeket.

Ez alatt az időszak alatt Oroszországgal korlátozott volt a vámügyi együttműködés, amit a politikai és kereskedelmi fejlemények befolyásoltak. A Bizottság ragaszkodik ahhoz, hogy Oroszország teljes mértékben hajtsa végre a TIR-egyezményt, valamint, hogy tartózkodjon az indokolatlan vámellenőrzésektől. A kereskedelmi forgalomban tapasztalható zavarok elkerülése érdekében fontos a párbeszéd.

A vámügyi területen az együttműködés Belarusszal és az Eurázsiai Gazdasági Unióval korlátozott volt.